

Hogeschool KPZ

KPZ B Opleiding tot leraar Basisonderwijs

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In september 2021 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Opleiding tot leraar Basisonderwijs van Hogeschool KPZ bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding kent een voltijd-, een deeltijd- en een verkorte deeltijdvariant en wordt verzorgd te Zwolle.

Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**. De opleiding realiseert bij de studenten duidelijk de beoogde leerresultaten en wordt daarvoor gewaardeerd in het werkveld. De opleiding heeft een sterke band met het werkveld en werkt met grote schoolbesturen samen in het opleiden van studenten in de praktijk, in het blijvend aanscherpen van de eigen profilering en in het bepalen van de onderwijsinhoud.

De opleiding is ambitieus en op meerdere fronten bezig met een transitie. Met wijzigingen in het bestuur en management is een ontwikkeling ingezet naar meer docentleiderschap met professionele ruimte en eigenaarschap bij docententeams voor het onderwijs. Het curriculum wordt herijkt en gaandeweg meer geflexibiliseerd met betere aansluiting op de wensen, talenten en creativiteit van studenten. Ook is het afstuderen verbreed met een betere aansluiting op de onderwijsinhoud en de vereiste eindkwalificaties. Daarbij hoort ook een transitie naar meer integraal toetsen in grotere eenheden. De deeltijdvariant is hier al verder in gevorderd dan de voltijdvariant, wat als voordeel heeft dat de voltijd van de deeltijd kan leren.

De opleiding is 'een rijdende trein' met veel dynamiek en trots op wat er wordt bereikt. Docenten pakken de geboden professionele ruimte om te experimenteren en dat levert veel goede ontwikkelingen. Het management zoekt daarbij naar een geschikte sturingsvorm om dit te stimuleren, de successen te oogsten en waar nodig bij te sturen. Dit is naast de onderwijsontwikkeling een tweede uitdaging.

Het panel is onder de indruk van het niveau van onderwijs, de stevige kennisbasis, de aandacht voor de eigen profilering bij studenten en de nabijheid in kleinschalig onderwijs. Het werken in leergroepen is een krachtig instrument om studenten van en met elkaar te laten leren, zoals dat ook in de werkpraktijk gebeurt. De integrale leerlijn, waar kennis wordt gekoppeld aan het vakdidactische en pedagogisch handelen, is krachtig. Aandacht voor onderzoekend vermogen is goed geïntegreerd in de kennis en vaardigheden leerlijn, waardoor studenten gaandeweg worden voorbereid op het afstuderen. Het opleiden van een eigen type leerkracht, met een beroepsidentiteit en een sterk 'samen-karakter' is in een congruente lijn doorgetrokken in het hele curriculum. De ambitie om leerkrachten te leveren die interprofessioneel werken, is nog minder congruent zichtbaar. Elementen daarvan zijn aanwezig en kunnen nog meer worden verbonden, nieuwe elementen kunnen worden toegevoegd en het interprofessioneel werken kan meer onder de aandacht van studenten en werkveld worden gebracht.

Met de vele ambities en ontwikkelingen lijkt er enige spanning te zitten tussen de gewenste zelfsturing van studenten en het soms nog sterk aanbodgestuurde onderwijs. De opleiding houdt dit met een degelijke kwaliteitsborging goed in de gaten en stelt bij waar nodig. Belangrijk daarbij is dat men ook durft los te laten wat niet meer wenselijk is, zoals de positief kritische studenten melden in het studentenhoofdstuk van de zelfevaluatie.

Een duidelijk aandachtspunt ligt bij de rol en plaats van ict in het onderwijs en de aansluiting daarvan op de ict-methoden en -werkwijzen in de basisscholen. Ook is niet omschreven welke

digitale vaardigheden docenten en studenten moeten hebben en op welke manier zij deze kennis kunnen vergaren.

Beoogde leerresultaten en oriëntatie (standaarden 1 en 2)

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaarden.

De opleiding sluit duidelijk aan op de landelijke kaders qua vakinhoudelijke en niveaueisen en vult dat aan met een sterke eigen inkleuring gericht op persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling. De uitgangspunten worden samen met het werkveld ontwikkeld. Het opleidingsprogramma kent duidelijke leerlijnen en biedt ruime mogelijkheden tot het ontwikkelen van beroeps- en onderzoeksvaardigheden. De samenwerking met opleidingsscholen is sterk in de partnerschappen SO&P, wat voor studenten een rijke praktijkleeromgeving biedt.

Onderwijsleeromgeving (standaarden 3, 4, 5, 7 en 8)

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaarden.

De opleiding biedt een activerende en uitdagende leeromgeving, met een heldere programmaopzet met de programmaliijnen en biedt een stevige kennisbasis gecombineerd met praktijkleren. Studenten worden goed geïnformeerd en begeleid bij de instroomfase. Qua samenhang en integratie van vakken kunnen de voltijd- en de deeltijdvarianten nog veel van elkaar leren. De vorming van de persoonlijke professionele identiteit krijgt goed aandacht in een eigen leerlijn (PPO-lijn). Aandachtspunten liggen bij de aandacht voor en de rol van ict in het onderwijs en bij een meer open beschrijving van praktijkopdrachten.

Een kracht ligt bij het werken in studie-/leergroepen, waar studenten veel met en ook van elkaar leren. Studenten voelen zich gezien en gehoord en zijn positief over de persoonlijke benadering en de aandacht voor het 'samen leren en werken' binnen de opleiding en ook tijdens het werkplekleren. Een uitdaging ligt bij het vergroten van de differentiatie in lessen en variatie in werkvormen, waaronder meer didactische werkvormen met ict. Een tweede uitdaging ligt bij het 'leaner' inrichten van de informatievoorziening en minder voorschrijven op onderdelen. Daarmee wordt ook meer recht gedaan aan de keuzeruimtes die studenten in de praktijk wel ervaren.

Personeel (standaard 6)

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het onderwijs wordt verzorgd door een goed gekwalificeerd docententeam. Het docententeam ontwikkelt zich van meer vakgerichte teams naar geïntegreerde faseteams met een meer integrale benadering en met meer samenwerking tussen docenten van verschillende vakgroepen. Dit is onderdeel van de op innovatie gerichte cultuur, waarbij docenten hun grotere professionele ruimte inzetten voor de vernieuwing van het onderwijs. In de aansturing zoekt het management naar meer efficiëntie in de onderwijsprocessen en sturing die past bij het eigenaarschap van docenten voor het onderwijs. De informele manier van professionalisering is krachtig. Wel zijn er professionele ontwikkelingen nodig voor iedereen op het gebied van ict.

Kwaliteitszorg (standaard 9):

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding heeft een krachtige kwaliteitscultuur vanuit het eigenaarschap van de docenten. Informatie uit formele en informele evaluaties wordt opgepakt en doorgezet in verbeteracties. Het kanaliseren van de vele vernieuwingen vergt aandacht, ook om te veel werkdruk te voorkomen.

Standaard 10: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het toetsysteem is helder beschreven evenals de wens om te gaan werken met meer formatieve toetsing. De deeltijdvariant is daar verder mee gevorderd en biedt een opstap voor de voltijdvariant. Het idee is dat met meer vakoverstijgende opdrachten en toetsen studenten meer ruimte ervaren om aan te sluiten bij de eigen kwaliteiten en praktijkcontext. Intercollegiale feedback speelt een belangrijke rol bij de benodigde professionalisering van docenten.

De validiteit en betrouwbaarheid zijn bij de meeste toetsen op orde. De transparantie naar studenten kan worden versterkt met een duidelijker toetsvoorbeeld. De examencommissie en de toetscommissie handelen proactief en geven goed invulling aan hun taken en rollen.

Gerealiseerde leerresultaten (standaard 11)

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opzet van de afstudeerfase is helder en doordacht. De drie eindwerken geven een goede afsluiting van de drie leerlijnen. Daarmee worden studenten over de volle breedte van de bekwaamheidseisen getoetst. Dit wordt bevestigd in de geselecteerde afstudeerdossiers. Het panel pleit voor ruimere kaders voor het praktijkonderzoek, voor meer aandacht voor de verwerking van de vaak kwalitatieve gegevens en voor beperking in de omvang van werkstukken om het werkbaar te houden voor studenten én examinatoren. De afgestudeerden functioneren goed in het werkveld en zijn volgens het werkveld toekomstbestendig opgeleid.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Basisgegevens opleiding	10
Terugblik vorige visitatie	10
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2 Oriëntatie	14
Standaard 3 Inhoud	16
Standaard 4 Leeromgeving	19
Standaard 5 Instroom	21
Standaard 6 Personeel	23
Standaard 7 Voorzieningen	25
Standaard 8 Begeleiding	26
Standaard 9 Kwaliteitszorg	28
Standaard 10 Toetsing	30
Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten	34
Eindoordeel over de opleiding	37
Aanbevelingen	38
Bijlagen	39
Bijlage 1 Bezoekprogramma	40
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	42

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding 'Opleiding tot leraar Basisonderwijs' van Hogeschool KPZ. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool KPZ en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2021 Uitgebreide Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 9 en 23 september 2021. Het visitatiepanel bestond uit:
De heer dr. B. Koster (voorzitter, domeindeskundige)
Mevrouw dr. G.M.T. Geerdink (domein- en werkvelddeskundige)
De heer S.M. Gordijn (domein- en werkvelddeskundige)
Mevrouw M. Valk (studentlid)
Mevrouw ir. M. Dekker-Joziase, senior auditor van NQA, trad op als auditor van het panel.

De opleiding is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Pabo groep Radiant. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Alle opleidingen uit deze visitatiegroep zijn bezocht en beoordeeld door een panel onder begeleiding van NQA. Afstemming is geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek hebben het vooroverleg en materiaalbestudering op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezokedag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Het ontwikkelgesprek zal op een nader te

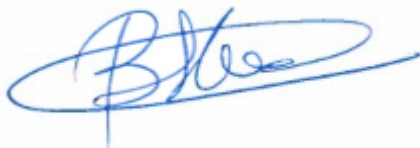
bepalen tijdstip na het visitatiebezoek plaatsvinden. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Eén persoon heeft daar gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Daarin zijn de oordelen, conclusie en onderbouwing per oordeel beschreven. Door de nauwe inhoudelijke verwantschap zijn de teksten generiek opgesteld. Daar waar nodig wordt specifiek onderbouwing voor de deeltijdvariant vermeld. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 20 december 2021

Panelvoorzitter

dr. B. Koster

Auditor

ir. M. Dekker-Joziase

Schets van de opleiding

Hogeschool KPZ kent een lange en rijke historie. Van de in 1894 opgerichte normaalschool heeft de hogeschool zich ontwikkeld van kweekschool naar de Katholieke Pabo Zwolle (KPZ). KPZ leidt, via opleiding, onderzoek en professionalisering, professionals op die van betekenis willen zijn voor kinderen en jongeren en de ontwikkeling van toekomstige generaties.

In de periode 2016-2021 is het opleidingspalet verbreed in het domein kind en educatie en sindsdien biedt KPZ een Associate Degree opleiding Pedagogisch Educatief Professioneel (NLQF-niveau 5), de bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs (niveau 6) en de masteropleiding Leiderschap en Innovatie in Kind en Educatie (niveau 7). In 2020 is de naam van de Katholieke Pabo Zwolle dan ook verbreed naar Hogeschool KPZ, passend bij de kleinschalige gespecialiseerde hogeschool in het domein van kind en educatie.

De hogeschool en opleidingen besteden veel aandacht aan waarden vanuit de katholieke traditie en aan persoonlijke en professionele ontwikkeling, gemeenschapszin en rechtvaardigheid. De hogeschool werkt samen met partners van alle denominaties aan het opleiden van leerkrachten, aan de ontwikkeling van kinderen en aan het beïnvloeden van sociale en maatschappelijke regionale vraagstukken. Binnen Hogeschool KPZ staan in het onderwijs en in het onderzoek de ontwikkeling van de professionele identiteit en het interprofessioneel samenwerken centraal, met aandacht voor de diversiteit van studenten. Hogeschool KPZ wil bijdragen aan een duurzame en aantrekkelijke regionale arbeidsmarkt door vernieuwende en effectieve oplossingen.

Kernwaarden van de hogeschool daarbij zijn: persoonlijk, uitzonderlijk, ontwikkelend en verbindend.

In maart 2021 is de organisatiestructuur binnen Hogeschool KPZ gewijzigd met de nieuwe Strategische Koers en in juli 2021 is de nieuwe Strategische Koers vastgesteld. Alle opleidingen vallen onder een Directeur Opleidingen. Doel is de samenwerking tussen de opleidingen en het Kennis- en InnovatieCentrum (KIC: lectoraat en (onderzoeks)programmaliijnen) te versterken. Dit gaat gepaard met wijzigingen in leiderschapsstijl, cultuur en managementstructuur. Per oktober 2021 is een nieuwe directeur Opleidingen aangetreden. Teams van docenten krijgen en nemen meer autonomie, waarbij eenieder persoonlijk en professioneel kan bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs. Daarbij is er aandacht voor het waarderen van wat er is en dit verder versterken en verbeteren. Centrale thema's in het koersplan daarbij zijn: a. interprofessioneel werken, b. samenwerking, c. leraren met eigen kleur en d. kansengelijkheid.

De bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs kent een voltijd en een deeltijdvariant. Studenten met een eerder behaald hbo-diploma kunnen, op basis van een vrijstellingaanvraag van 60 EC, de deeltijd verkort volgen. Hogeschool KPZ biedt geen zij-instroom traject. Studenten met een tripartite overeenkomst met een werkgever kunnen een traineeprogramma volgen binnen de (verkorte) deeltijdvariant.

De bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs telde in 2019-2020 een instroom van 183 voltijd- en 57 deeltijdstudenten. In 2020-2021 was een groei zichtbaar naar 189 voltijd- en 92 deeltijdstudenten. In totaal waren er in 2020 989 studenten en werd het onderwijs verzorgd door circa zestig docenten met een totale aanstellingsomvang van 50 fte.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	Opleiding tot leraar Basisonderwijs
ISAT-code CROHO	34808
Oriëntatie en niveau opleiding	hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad	Bachelor of Education
Aantal studiepunten	240 EC reguliere voltijd en deeltijd 180 EC deeltijd verkort
Varianten	Voltijd en deeltijd
Afstudeerrichtingen	nvt
Opleidingslocatie	Zwolle
Onderwijstaal	Nederlands

Terugblik vorige visitatie

De aanbevelingen uit 2014 zijn opgepakt en hebben geleid tot vernieuwing van de opleiding. Met de ervaringen vanuit de deeltijd krijgen de beroepstaken en het geïntegreerd werken duidelijker vorm in de curriculumherziening. De deeltijd is daar verder mee gevorderd dan de voltijdvariant. De werkwijze binnen de deeltijd wordt gezien als een opmaat naar het gaan werken met leeruitkomsten.

Studenten worden gestimuleerd om ook actuele literatuur te gebruiken bij de afstudeerwerken. Het panel vindt dat studenten dat adequaat tonen in de eindwerken.

De examencommissie heeft, met de toetscommissie, de aanbeveling goed opgepakt om meer proactief te acteren in de fase van toetsconstructie. Dit wordt steeds meer omarmd door de docenten binnen de positieve kwaliteitscultuur.

Het aandachtspunt uit 2014 om eigen terminologie en afkortingen te vermijden en aan te sluiten bij de landelijke termen instituutopleider en schoolopleider is opgevolgd, maar in praktijk komt het gebruik van de oude eigen termen nog wel voor. Parallel aan de huidige curriculumherziening kan daar weer meer scherpte in worden aangebracht.

Bij de voorgaande accreditatie is een bijzonder kenmerk verkregen gericht op de ontwikkeling van de narratieve professionele identiteit. Dit heeft veel betekend voor de ontwikkeling van de professionele identiteit en de onderwijsvisie. Met de afronding van het lectoraat Narratieve Professionele Identiteit is het bijzonder kenmerk niet meer nodig.

Standaard 1   Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

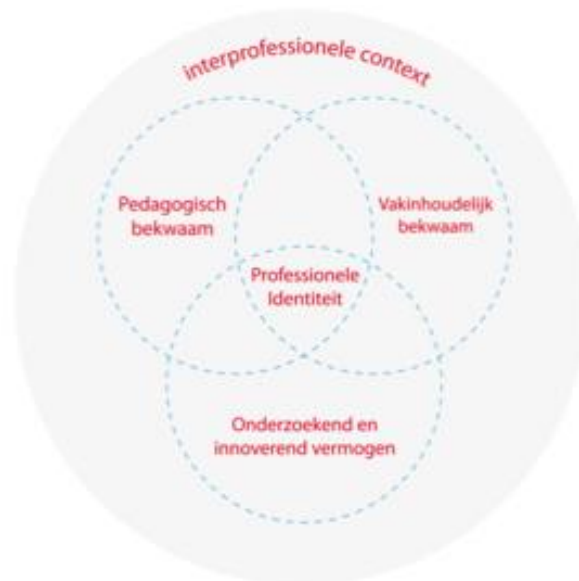
De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding sluit met de beoogde leerresultaten goed aan op de landelijke kaders qua vakinhoudelijke en niveaueisen. De sterke eigen inkleuring met aandacht voor de persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling wordt bekrachtigd in de twee aanvullende KPZ-specifieke leerresultaten. Deze passen bij de visie en het beroepsbeeld van de opleiding, dat samen met het betrokken werkveld is ontwikkeld. Er is goede afstemming op verschillende niveaus, waarbij het 'samen' karakter sterk naar voren komt. De opleiding beoogt een leerkracht op te leiden met een sterke eigen beroepsidentiteit of 'kleur'. Dat is mooi in een congruente lijn doorgetrokken in de leerresultaten en in het opleidingsprogramma. Het aspect van de interprofessioneel werkende leerkracht is minder congruent zichtbaar. Dit verdient verdere duiding om het ook voor studenten meer herkenbaar neer te zetten in het opleidingsprogramma en in de praktijkleersituaties.

Onderbouwing

Beroepsbeeld en profilering

Het panel is van mening dat de opleiding vanuit een helder beroepsbeeld werkt en een duidelijke profilering heeft. De opleiding leidt studenten op tot pedagogisch professionals die het zich ontwikkelende kind een warm hart toedragen (pedagogisch bekwaam), conform de visie van Hogeschool KPZ. Vakdidactische kennis en kennis van het beroepsdomein spelen een cruciale rol om het kind in staat te stellen om te leren en het in zijn omgeving zo goed mogelijk te begeleiden (vakinhoudelijk bekwaam). Studenten leren samen te werken met andere professionals van andere sectoren (interprofessionele context). Met de ontwikkeling van innovatief en onderzoekend vermogen leren studenten bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs en aan het leerproces en de begeleiding van kinderen. De lijn van onderzoekend en innoverend vermogen is integraal onderdeel van de kennis- en vaardighedenlijn, omdat het onderzoekend vermogen ten dienste staat van het verbeteren van de eigen praktijk van de leerkracht. Centraal in het geheel staat de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit als 'leerkracht met een eigen kleur'. Dit alles komt samen in het nieuwe Onderwijskader en het daarin geschetste onderwijsmodel:

Figuur 1: Onderwijsmodel van Hogeschool KPZ, bron Onderwijskader, 2021.

Het panel herkent de visie van de hogeschool en opleiding in de aandacht die er wordt gegeven voor de persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling (PPO), inclusief aandacht voor Zingeving, Ethiek en Esthetiek (de ZEE-lijn in het curriculum). Deze ontwikkeling als leerkracht is een belangrijk onderdeel en krijgt duidelijk kleur in de PPO-leerlijn, met onder andere aandacht voor levensbeschouwing. Het panel herkent hierin het streven om leraren met een eigen kleur op te leiden, met stevige pedagogische, didactische en vakinhoudelijke kwaliteiten. Het verbindende karakter heeft het panel duidelijk meegekregen en teruggezien in alle gesprekken tijdens de bezookdag en de wijze waarop er aandacht is voor samenwerken. Dit komt tot uiting in de werkvormen (zie ook standaard 4), in de samenwerking met het werkveld in het kader van samen opleiden (zie ook standaard 2) en in de nauwe binding tussen docenten en studenten. De ambitie om leerkrachten te leveren die over grenzen heen kijken en interprofessioneel kunnen samenwerken met andere beroepsgroepen, vindt het panel nog minder congruent zichtbaar. Onderdelen hiervoor zijn zeker aanwezig, maar het doel en de lijn zijn ook voor studenten nog niet helemaal herkenbaar. De vraag daarbij is of alle studenten dit goed kunnen ervaren, aangezien het voor een groot deel ook afhankelijk is van de beroepspraktijkcontext die studenten ervaren op de stage-/opleidingscholen.

Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs sluit volgens het panel met de beoogde leerresultaten aan op de landelijke bekwaamheidseisen voor het beroep van leraar basisonderwijs en bij het niveau 6 van het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF). In de landelijke bekwaamheidseisen is de aansluiting op de niveau-indicatoren op bachelorniveau (Dublin descriptor) en de hbo-oriëntatie afgedekt. De bekwaamheidseisen zijn integraal overgenomen in het KPZ-profiel. Aan de bekwaamheidseisen zijn twee eigen KPZ-bekwaamheidseisen toegevoegd gericht op de narratieve professionele identiteit en de levensbeschouwelijke identiteit in de PPO-leerlijn. Het panel vindt dit passend bij de visie van de hogeschool en opleiding.

De NLQF niveau-indicatoren zijn door KPZ herschreven en passend gemaakt voor het domein van leraar basisonderwijs. Het geheel van bekwaamheidseisen en niveau-indicatoren is verder uitgewerkt naar een opbouw voor het opleidingsprogramma tot aan de toetsdoelen. Ten tijde van

de visitatie was dit met name voor de praktijklijn uitgewerkt en waren er plannen om dit voor de PPO- en de Kennis- en vaardighedenlijn uit te werken in de komende jaren. Voor de deeltijdvariant zijn daarnaast ook beroepsrollen gedefinieerd, waarin bekwaamheidseisen en kennisbases zijn geclusterd op het niveau van beroepstaken.

Afstemmen (internationale) beroepenveld

Het panel concludeert uit de documentatie en ook uit de gesprekken tijdens de visitatiedagen dat het KPZ-eigen beroepsbeeld in samenwerking met het werkveld is ontwikkeld en daarover geregeld wordt afgestemd. KPZ werkt met de samenwerkingspartners uit het werkveld aan het verbeteren van de (leraren)opleidingen en professionaliseringsprogramma's in het kader van Samen Opleiden en Professionaliseren (SO&P). Het panel proeft in de gesprekken met externen een sterke verbinding met schoolbesturen voor primair onderwijs, met werkgevers en praktijkplaatsen in de regio. Dit zijn onder andere de besturen van scholen/praktijkplaatsen waar veel van de studenten stage lopen en later ook werk vinden. Driekwart van alle bachelorstudenten wordt binnen opleidingsscholen opgeleid. Daarbij volgt men het nieuwe landelijke Kwaliteitskader Samen Opleiden en Inductie.

Op meer strategisch niveau is er overleg via het adviesorgaan Strategisch Beraad, via de inhoudelijke denktank Raad van Advies en via de onderzoeks-kenniskringen. Meer directe uitwisseling met het werkveld krijgt vorm binnen Campus Kind en Educatie¹, Zwolse² en via de dagelijkse contacten in het kader van het Samen Opleiden en Professionaliseren. Ook binnen het landelijke Radiant-samenwerkingsverband en binnen de Vereniging van Katholieke lerarenopleidingen worden ontwikkelingen doorgesproken.

Het panel merkt dat de opleiding de ontwikkelingen in het domein volgt van (inter)nationaal tot aan regionaal en plaatselijk niveau en is daar positief over. Het panel ziet dit terug bij de initiatieven om samen met het werkveld het samen opleiden verder te versterken (zie ook standaard 2). Ook is er een krachtige samenwerking met het werkveld rond de aandacht voor identiteitsontwikkeling. Het panel vindt het positief dat bij de deeltijdopleiding een klankborggroep uit het werkveld is betrokken bij het vaststellen van beroepstaken. Dit zal ook verder vervolg krijgen bij het vaststellen van praktijkopdrachten in de voltijdopleiding.

---

¹ het samenwerkingsverband met Hogeschool Viaa, Landstede MBO, Menso Alting en Prokino kinderopvang.

² Het samenwerkingsverband met acht instellingen voor beroepsonderwijs (mbo en hbo) in Zwolle.

Standaard 2

Oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeksen beroepsvaardigheden te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het opleidingsprogramma is opgebouwd rond duidelijke lijnen, waarbij de aandacht voor onderzoeksvaardigheden is ingebed in de kennis & vaardighedenlijn. Positief is de verbinding tussen praktijkgericht onderzoek en de innovatie van de beroepspraktijk en het feit dat dat bijdraagt aan de onderwijsontwikkeling op de opleidingsscholen en aan de vakbekwaamheid en groei van de studenten. Aandacht is nodig voor het duidelijker presenteren van de opzet en de doelen van de onderzoeklijn naar studenten, opdat zij zich nog bewuster kunnen ontwikkelen in deze vaardigheden en de onderzoekende houding.

Met de doorlopende praktijkleerlijn en stages in alle studiejaren biedt de opleiding ruime mogelijkheid tot het ontwikkelen van professionele beroepsvaardigheden. De samenwerking met opleidingsscholen is sterk in de partnerschappen SO&P. Het panel is van mening dat de opleiding daarmee een rijke praktijkleeromgeving biedt met uniforme uitgangspunten en werkwijzen.

Onderbouwing

Algemeen

Het opleidingsprogramma is opgebouwd langs drie programmalijnen: de PPO-lijn, de Kennis- & Vaardigheden (KV-)lijn en de Praktijk (PRAK-)lijn. Deze lijnen worden in ieder jaar en onderwijsblok gelijktijdig aangeboden, waardoor voortdurende overdracht plaatsvindt tussen de kennis en vaardigheden en de toepassing in de praktijk. Beroepsvaardigheden zijn sterk verbonden aan de PRAK-lijn. De ontwikkeling van onderzoekend vermogen staat ten dienste van het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk en is gekoppeld aan diepgang in het vakmanschap. Daarom is de aandacht voor onderzoekend en innoverend vermogen opgenomen in de kennis- en vaardighedenlijn.

Beroepsvaardigheden

De opleiding hecht belang aan het leren in de praktijk als rijke leeromgeving. Studenten lopen daarom direct vanaf de start al stages in het werkveld. Zij leren daar werken met verschillende leeftijdsgroepen leerlingen en oefenen hun pedagogische en vakdidactische vaardigheden. Dit gebeurt veelal in de aan KPZ verbonden opleidingsscholen vanuit de partnerschappen in het kader van Samen Opleiden & Professionaliseren (SO&P). Daar werken KPZ-instituutsopleiders, schoolopleiders en mentoren op groepsniveau samen aan het opleiden en begeleiden van stagiaires. De schoolopleiders en mentoren worden door KPZ geschoold en volgen dezelfde training die ook startende instituutsopleiders volgen. Dat bevordert dat bij het samen opleiden dezelfde taal wordt gesproken en uniforme werkwijzen worden gehanteerd vanuit KPZ en vanuit de scholen. Het panel ziet mogelijkheden tot het meer vervlechten van de scholing van schoolopleiders en instituutsopleiders om de focus van het samen professionaliseren en opleiden nog sterker neer te zetten.

Het panel vindt het positief dat er een sterke groei is geweest in het aantal studenten dat stage loopt op SO&P opleidingsscholen. Het panel is van mening dat daarmee kwalitatief sterke stagemogelijkheden worden geboden met ruimte voor het ontwikkelen van de beroepsvaardigheden. Uit gesprekken concludeert het panel dat de opleiding een goede rol heeft in het bewaken van de kwaliteit van stage-/werkplekken.

Positief is het panel over de aandacht die wordt gegeven aan diversiteit en kansengelijkheid en de rol die de leerkracht daarbij kan vervullen. Het panel ziet een sterke verbinding tussen docenten en studenten, waarbij de docenten in het kader van hun voorbeeldrol ook de studenten uitdagen om als beginnend leerkracht de verbinding te zoeken met leerlingen.

Onderzoeksvaardigheden

Het panel is positief over de lijn die de opleiding kiest ten aanzien van onderzoeksvaardigheden. De onderzoeksleerlijn is opgesteld in samenwerking met de lector van het KIC. In deze leerlijn ligt de focus bij de verbetering van de beroepspraktijk van de leerkracht en de verdieping in het vakmanschap. Doel is dat studenten een onderzoekende houding verkrijgen en bijdragen aan de innovatie van de eigen beroepspraktijk en aan de eigen doorlopende beroepsontwikkeling. Om dat te bereiken, is de aandacht voor onderzoekend en innoverend vermogen vanaf de start geïntegreerd in de KV-lijn. Het panel vindt het sterk dat de onderzoekslijn in de stages wordt verbonden aan de praktijk op de stagescholen. Met de geleidelijke opbouw in de vakken en studie jaren biedt dit een gerichte voorbereiding op het afstudeeronderzoek. Wel kunnen studenten daar meer bewust van worden gemaakt, opdat zij ook bewuster naar de einddoelen kunnen toewerken. De opleiding kan daar, onder het motto 'teach as you preach', ook zelf meer het goede voorbeeld geven door het doel en de opzet van de onderzoekslijn meer te duiden naar studenten. Binnen de academische opleidingsscholen wordt het praktijkonderzoek sterker gekoppeld aan de schoolontwikkeling. In die scholen wordt gewerkt met onderzoekscoördinatoren die de aandacht voor onderzoek en de kwaliteit van het onderzoek op de werkplek borgen.

In de voltijdopleiding wordt in de funderende fase vaak nog gewerkt met afzonderlijke vakken. In latere fasen wordt in grotere modules meer geïntegreerd en overstijgend gekeken naar vraagstukken. Bij de deeltijd wordt bewust gekozen voor integratie in de beroepstaken en wordt de aanpak en het nut van praktijkonderzoek duidelijk in de opgeleverde beroepsproducten. Het panel vindt dit een adequate opzet. De opleiding stuurt aan op het opleiden van professionals met een onderzoekende houding en oog voor praktijkverbetering en niet voor het opleiden van onderzoekers. Dit past bij de hbo-oriëntatie en beroepsgerichtheid.

Het panel constateert dat KPZ kiest voor een specifieke vorm van praktijkgericht onderzoek, namelijk ontwerpgericht onderzoek, waarbij voornamelijk kwalitatieve methoden van onderzoek worden gebruikt, vaak met een narratieve invalshoek. Het panel pleit voor een bredere benadering, door bijvoorbeeld ook mogelijkheden te bieden als een case study design of evaluatief onderzoek (zie ook standaard 11).

Standaard 3

Inhoud

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het opleidingsprogramma heeft een heldere opzet met de programmalijnen. Er is een duidelijke doorvertaling van de eindkwalificaties naar de programma-inhoud voor de verschillende studiefasen. Dit is helder gedocumenteerd in het onlinesysteem Mijn Semester. Qua samenhang en integratie van vakken kunnen de voltijd- en de deeltijdopleidingsvarianten nog veel van elkaar leren. De vernieuwde deeltijdvariant is met de concentratie rond beroepstaken en de vervlechting met de beroepscontext verder in het versterken van samenhang dan de voltijdvariant. Het panel waardeert de mogelijkheden tot persoonlijke en professionele profilering via de PPO-lijn.

Aandachtspunten liggen bij de aandacht voor ict binnen de K&V-lijn en de docentprofessionalisering op het gebied van ict. Docenten moeten ook op dat punt studenten goed kunnen voorbereiden op gangbare praktijken in het basisonderwijs en ze daarmee laten oefenen in de PRAK-lijn. Een tweede aandachtspunt betreft een meer open beschrijving van praktijkopdrachten, zodat studenten deze beter kunnen afstemmen op de eigen talenten, interesses en werk/praktijkcontext.

Onderbouwing

Algemeen

Het panel is van mening dat het opleidingsprogramma een heldere opzet heeft waarbij de KPZ bekwaamheidseisen zijn uitgewerkt naar de opleidingsfasen: de funderende/opleidingsbekwame fase, de beroepstaakbekwame fase, de werkplekbekwame fase en de startbekwame fase. In het online onderwijssysteem Mijn Semester is dit per semester en per vak/module verder uitgewerkt tot aan de toetsdoelen. Dit is het verst uitgewerkt voor de PRAK-lijn en het SO&P. De doorwerking in de PPO- en K&V-lijn zal de komende jaren worden versterkt.

Programmalijnen

In de PPO-lijn worden studenten gestimuleerd om te leren door te reflecteren, hun verhaal over de eigen professionele ontwikkeling op te schrijven en daarover in gesprek te gaan met docenten, begeleiders en medestudenten. Studenten verhouden zich daarbij tot de beroepsrollen: pedagogisch leider, vakinhoudelijk didactisch ontwerper, praktijkgericht onderzoeker en inspirerend teamspeler. De PPO-lijn omvat de ZEE-lijn gericht op verdieping van de eigen identiteitsontwikkeling. Het panel vindt dit zeer waardevol voor de professionele ontwikkeling van de studenten tot startende leerkracht.

De K&V-lijn omvat de pedagogische, vakinhoudelijke, vakdidactische en onderzoeksmatige kennis en vaardigheden. Studenten krijgen een stevige vakinhoudelijke basis aangeleerd in de schoolvakken. Vakdidactiek en pedagogiek worden in de vakken en in de stages ontwikkeld, met continue wisselwerking tussen theorie en praktijkervaringen. Studenten nemen daar steeds meer de eigen verantwoordelijkheid en worden gaandeweg meer zelfstandig leerkracht. Het onderzoekend vermogen ontwikkelt zich van een nieuwsgierige onderzoekende houding tot het kunnen uitvoeren van een ontwerpgericht praktijkonderzoek.

Het panel constateert dat bovenstaande goed is uitgewerkt en dat studenten worden opgeleid met een goede, rijkgevulde rugzak. In de voltijd biedt de minor in het derde studiejaar ook de mogelijkheid tot verdere verdieping of verbreding. Het panel denkt wel dat het programma in samenhang kan winnen met verder integratie van de vele nog kleinere vakken, vooral in de eerste twee studiejaar. Uit de gesprekken tijdens de visitatiedag concludeert het panel dat er wel een beweging op gang komt om ook in de funderende fase (eerste twee studiejaar) van de voltijdvariant grotere modules te ontwikkelen waar meerdere vakgebieden worden gecombineerd. In de deeltijd zijn daar goede voorbeelden van te zien, bijvoorbeeld een module waar de vakgebieden aardrijkskunde, geschiedenis, taal en natuur & techniek worden gecombineerd in één beroepstaak. Bij de vakgebieden pedagogiek en rekenen ervaren studenten in de voltijd ook al meer vrijheid om zelf vormen te kiezen voor het aantonen van de leerdoelen. Bij rekenen is er duidelijk aandacht voor de inzet van nieuwe rekenmethoden en tools.

Studenten ervaren een goede aansluiting tussen het derde en vierde studiejaar. Zij zijn positief over de meer overstijgende thematiek in grotere modules en daarmee de ruimte om meer tijd om onderwerpen goed aan te pakken en uit te diepen. Docenten zoeken naar mogelijkheden om ook in de eerste twee studiejaar grotere eenheden te formeren.

Door in de deeltijdvariant te werken vanuit de centrale beroepstaken, worden de kennis en vaardigheden gericht geoefend en aangeleerd in de eigen beroepscontext. Dit zal zich in komende jaren nog verder ontwikkelen naar het werken met leeruitkomsten. Het panel is van mening dat de voltijd- en de deeltijdvariant daarbij veel van elkaar kunnen leren bij het gezamenlijk toewerken naar een opzet volgens leeruitkomsten. Het panel heeft daar vertrouwen in aangezien alle vakgroepen zijn vertegenwoordigd in het deeltijdteam en zo de opgedane ervaringen ook doorwerken naar het voltijdprogramma.

De opleiding geeft aan dat zij professionals opleidt met:

- eigen persoonlijkheid: ergens voor staan, wendbaar en weerbaar, constructief, leergierig;
- state of the art pedagogische en didactische kwaliteiten;
- geïntegreerde vakinhoudelijke kennis;
- vermogen om verbinding te maken met ander professionals;
- onderzoekend en innovatieve vermogens;
- ruime praktijkervaring door het opleiden in de beroepspraktijk.

Het panel is van mening dat de opzet en de inhoud van de opleidingsprogramma's (voltijd en deeltijd) daar ruime mogelijkheden toe bieden. In de gesprekken tijdens de visitatiedagen wordt het beeld bevestigd van studenten die vanuit een sterke vakinhoudelijk basis kinderen een warm hart toedragen en kunnen begeleiden (pedagogisch bekwaam) en kennis en inzicht krijgen in specifieke leerprocessen per vakgebied. In de PPO-lijn (voltijd) of via keuzemodules (deeltijd) kunnen studenten zich verder ontwikkelen in profilering jong/ouder kind, bepaalde schoolconcepten (Dalton, Montessori, Jenaplan) of levensbeschouwelijke identiteit. Deze keuzes kunnen worden doorgetrokken in de afstudeerfase, waar studenten solliciteren naar passende werkplekken.

Het interprofessioneel werken kan volgens het panel duidelijker tot uiting komen. Docenten en studenten benoemen mogelijkheden voor studenten om zich op dit punt te ontwikkelen, zoals het betrekken van studenten bij de voorbereiding van ouderavonden of bij de overleggen met specifieke ondersteuners of zorgprofessionals. Echter, dit is nog niet structureel ingebed in het werkplekieren: niet alle scholen bieden daar een goede omgeving voor.

Het panel signaleert twee aandachtspunten bij de inhoud van het curriculum. Ten eerste pleit het panel voor meer aandacht voor de rol en het gebruik van ict in het basisonderwijs en voor gepaste professionalisering van het docententeam van de opleiding. Uit documentatie en gesprekken blijkt dat er nog weinig aandacht is voor ict. De kennis die studenten opdoen over het gebruik van ict in het onderwijs, hangt vooral af van de context van de stage-/opleidingsscholen. Het panel adviseert om dit snel op te pakken om studenten beter voor te bereiden op de mogelijkheden van ict, gangbare praktijk en ict-methoden in de basisscholen. Dat is ook een wens van studenten en alumni. Ook binnen de opleiding kan aan ict meer aandacht worden gegeven, van de gehanteerde werkvormen tot aan de analyse van toetsing.

Het tweede aandachtspunt betreft het soms op details voorschrijvende karakter van opdrachten en taken voor studenten. Het panel is van mening dat daar meer ruimte in geboden kan worden om er enerzijds voor te zorgen dat opdrachten in verschillende praktijkcontexten uitvoerbaar blijven en anderzijds de student meer zijn eigen creativiteit en talenten kan inzetten om de opdrachten meer op maat te maken. Dit kan in vorm, bijvoorbeeld ook een vlog toestaan als eindproduct in plaats van een geschreven verslag, of qua inhoud, bijvoorbeeld door studenten een eigen kunstuiting te laten kiezen in plaats van het verplicht bekijken van een schilderij. Studenten geven aan dat er in overleg met de docenten wel mogelijkheden zijn, maar dat ze die ruimte graag duidelijker van tevoren willen weten.

Wat betreft internationalisering zijn er mogelijkheden tot het volgen van een buitenlandse minor, semester/blok of minor. De opleiding geeft aan dat dat kan bijdragen aan de persoonlijke en professionele identiteit. In de gesprekken heeft het panel daar verder weinig over vernomen.

Standaard 4

Leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding biedt een activerende en uitdagende leeromgeving waar studenten de beoogde leerresultaten kunnen bereiken. Het onderwijs is opgezet volgens het HILL-model. In de onderwijspraktijk kan dit nog verder worden versterkt door meer variatie in werkvormen en door meer samenhang in de eerste studiejaren van de voltijdopleiding. Ervaringen vanuit de deeltijdopleiding kunnen daaraan bijdragen. Het panel is positief over het werken in studiegroepen, waar studenten veel met en ook van elkaar leren. Het werken in groepen kan nog aan kracht winnen met duidelijker aansturing. In de dagelijkse onderwijsuitvoering kunnen docenten nog meer een voorbeeldrol uitdragen met meer differentiatie in lessen en meer variatie in werkvormen, waaronder meer didactische werkvormen met ict.

Onderbouwing

Didactische visie

De opleidingsdidactiek is afgeleid van de algemene visie van Hogeschool KPZ op opleiden. Die visie is gebaseerd op het HILL³-model. De zeven bouwstenen van dit model zijn volgens het panel duidelijk in het *Opleidingskader* verwerkt. In de kern houdt het in dat de student 'zijn kennis, vaardigheden en attitudes effectief gebruikt en toepast in zijn professionele studie- of werksituatie'. Het praktijkleren in de partnerschappen SO&P speelt daarin een belangrijke rol. De opleidingsprogramma's kennen een opbouw in de mate van zelfstandigheid en complexiteit. De didactische visie komt onder meer tot uiting in het meesterschapsgesprek als afsluiting van de PRAK-lijn (zie verder standaard 11). De student initieert en voert het gesprek als startbekwame leerkracht met de instituutsopleider en de schoolopleider. Een ander voorbeeld is de manier van opleiden en leren in de PPO-leerlijn waar studenten met elkaar en met docenten de reflectieve dialoog voeren en beschouwend leren.

Het panel herkent deze uitgangspunten met name in het derde en vierde jaar van de voltijd- en in de deeltijdvariant, waar met meer integratie binnen grotere onderwijseenheden wordt gewerkt. Het panel is van mening dat dit in de eerste twee voltijdstudiejaren kan worden versterkt, waarmee het geboden onderwijs betekenisvoller kan worden gemaakt naar studenten. Studenten geven in gesprekken aan dat de docenten daar ook meer een voorbeeldrol kunnen pakken door meer te differentiëren in lessen en meer variatie aan werkvormen in te zetten, zeker met ict. Dat stimuleert studenten om daar zelf ook meer aandacht aan te geven in hun eigen praktijkleren. Uit het gesprek met docenten blijkt dat docenten op veel plekken al experimenteren met de didactische visie en dat daar meer één lijn in moet worden aangebracht. Dit is een besprekspunt in en tussen de docentfaseteams. Het panel constateert dat de opleiding zich oriënteert op een passende aansturing en dat de docenten momenteel de eigen professionele ruimte gebruiken om het onderwijs verder te ontwikkelen qua opzet en inhoud. Enige afstemming vindt het panel daar op zijn plaats, zonder dat dat direct strak formeel wordt ingekaderd. Een totaaloverzicht van de

---

³ HILL: High Impact Learning that Lasts

didactische en onderwijsontwikkelingen vindt het panel ook wenselijk om gericht de successen te kunnen oogsten en daarop voort te bouwen.

Om actief en hybride leren te stimuleren werkt de hogeschool volgens de kernwaarden persoonlijk, uitzonderlijk, ontwikkelend en verbindend. Studenten en medewerkers worden gekend in hun eigenheid en uitgedaagd om voortdurend in ontwikkeling te zijn en als gemeenschap bij te dragen aan optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen. Daarom wordt er in de voltijdvariant veel gewerkt in studie-, leer- en tutorgroepen onder leiding van tutores en studieloopbaanbegeleiders. In de praktijklijn krijgt dit op opleidingsscholen vorm in leergroepen. Bij opleidingsscholen die een connectie hebben met kindcentra, worden interprofessionele leergroepen gevormd. Bij academische opleidingsscholen wordt gewerkt met leerteams onder leiding van een onderzoekscoördinator. In de deeltijdvariant werken studenten in stageleergroepen, waar tijdens intervisie ervaringen kunnen worden gedeeld en studenten ook veel van elkaar kunnen leren.

Het panel constateert dat het werken in leergroepen positief wordt ervaren door studenten, docenten en praktijkbegeleiders. Daarbij wordt wel aangegeven dat het leren in de voltijd leergroepen aan kracht kan winnen met duidelijker sturing op wat er moet gebeuren in de leergroepen en een goede verdeling van studenten, opdat zoveel mogelijk studenten in de beroepspraktijk goede ervaringen opdoen met interprofessioneel werken. Dit past bij het streven van de opleiding om alle studenten een opleidingsplaats te bieden binnen het SO&P-netwerk. Nu is de effectiviteit van de leergroepen soms nog te afhankelijk van de praktijkcontext of van de invulling per docent/begeleider. Het panel vindt het wel positief dat de leergroepen wisselen qua samenstelling, zodat studenten leren met verschillende collega's samen te werken.

Overall vindt het panel het didactisch concept passend. Het biedt een activerende leeromgeving die studenten aanzet tot leren van en met elkaar. Studenten ervaren het ook als een veilige leeromgeving met een sterke onderlinge binding, waar zij veel vertrouwen krijgen vanuit de opleiding als zij worden 'losgelaten' in de beroepspraktijk. De implementatie van het didactisch concept kan met de ervaringen uit de deeltijdopleiding, mogelijk ook verder worden doorontwikkeld in de eerste studie jaren van de voltijdopleiding. Het panel moedigt de opleiding aan om de ambities daartoe verder vorm te geven en door te zetten.

Onderwijs in Coronatijd

Onder invloed van de coronapandemie en de lockdowns hebben de docenten in hoog tempo het onderwijs omgezet naar afstandsonderwijs met digitale lessen. Dit gaf versnelling aan de ontwikkeling van hybride onderwijs en de uitvoering van het Radiant Versnellingsplan. De omzetting naar hybride onderwijsvormen heeft de werkdruk voor docenten verhoogd. Uit gesprekken tijdens de visitatiedag blijkt dat het management daar momenteel oog voor heeft. Studenten zijn positief over de snelheid waarmee het onderwijs doorgang heeft gevonden. Zij merken op dat niet alle docenten even capabel zijn, en verdere verbetering mogelijk is. Studenten zijn positief over de acties van de opleiding en hogeschool om het contact met studenten te onderhouden via online events en het welbevinden van studenten in de gaten te houden. Waar nodig is extra ondersteuning geboden en konden studenten ook in het hogeschoolgebouw terecht voor zelfstudie. Stages hebben zoveel mogelijk doorgang gevonden, net als de toetsing. Met het doorschuiven van toetsen is her en der de studiedruk verhoogd. In overleg met de examencommissie zijn soms toetsvormen aangepast of extra inlever- en toetsmomenten ingebracht, zonder concessies te doen aan de gewenste leeruitkomsten.

Standaard 5

Instream

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding sluit aan bij de landelijke instroomeisen en bij de kwalificaties van de instromende studenten en biedt studenten gerichte begeleiding bij het behalen van verplichte (instap-)toetsen. Studenten voelen zich goed geïnformeerd bij de start van de studie. Met deeltijdstudenten worden standaard intakegesprekken gevoerd. Met de doorvoering van flexibeler onderwijs en meer waardering van eerder verworven competenties wil de opleiding de propedeuserementen verbeteren. Het panel moedigt de opleiding de effecten goed te blijven monitoren.

Onderbouwing

De opleiding sluit met de instroomprocedures aan op de landelijke instroomeisen. Studenten met een vwo-, hbo- of wo-diploma zijn direct toelaatbaar. Studenten met een havo- of mbo-4-diploma moeten eerst toelatingstoetsen voor de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en/of natuur & techniek behalen; afhankelijk van of de student eindexamen in dat vak heeft gedaan. De opleiding biedt per vakgebied bijscholingscursussen aan ter voorbereiding. Met regionale mbo-scholen wordt daarin samengewerkt. Tijdens het eerste studiejaar moeten studenten verplicht de taalverzorgings- en rekentoets, de stages en 50 EC behalen van de 60 EC. Voor rekenen en taal kunnen studenten summer courses voor de start van de studie en bijlessen tijdens het eerste studiejaar volgen.

In de deeltijdvariant en soms in de voltijdvariant vindt een kennismakingsgesprek plaats met aspirant-studenten. Daarin worden verwachtingen over en weer besproken, onder andere qua studielast en de discipline die nodig is om studie, werk en privé goed te combineren. Ook studenten die extra begeleiding nodig denken te hebben, kunnen een intakegesprek aanvragen, bijvoorbeeld in verband met een functiebeperking of topsport.

Studenten zijn tevreden over de voorlichting via open dagen, onderwijsbeurzen, voorlichting op scholen en andere voorlichtingsactiviteiten. Veel studenten kennen Hogeschool KPZ al vanuit de regio of de contacten in het mbo. Studenten kiezen voor KPZ vanwege de nabijheid, de kleinschaligheid en het persoonlijke contact.

Twee derde deel van de voltjedinstream is afkomstig van de havo. Een derde deel komt van een mbo-4-vooropleiding. Daarnaast stroomt een enkele vwo'er direct in de voltijd. Voor de deeltijd ligt dit precies andersom, twee derde deel komt van het mbo en een derde deel van havo/vwo. De instroom in de verkorte deeltijd bestaat vrijwel volledig uit personen met hbo-diploma. Zij kunnen na aanvraag en toekenning door de examencommissie van vrijstellingen, de verkorte deeltijdroute (180 EC) volgen. Uit gesprekken constateert het panel dat dit een betere studeerbaarheid levert dan de eerdere nog kortere route van 120 EC. De

propedeuserendementen voor de deeltijd zijn stabiel, maar relatief laag. Hopelijk heeft het nieuwe programma en de verlengde studieduur een positief effect op het studierendement. Het voltijdpropedeuserendement is sterk afgenomen in de voorgaande jaren. In het laatste jaar is dit deels verklaarbaar doordat vanwege coronamaatregelen met name de studiepunten voor stages pas in het tweede jaar konden worden toegekend. De opleiding heeft daarover gericht overleg gevoerd met de examencommissie.

De opleiding wil de rendementen verbeteren door met flexibeler onderwijs te werken waarvoorafgaand en tijdens de studie meer wordt gewerkt met waardering van eerder verworven competenties. Het panel is van mening dat daar met name in de deeltijdopleiding winst mee is te behalen, gezien de ervaringen die instromende studenten al met zich mee brengen. Daarnaast ziet het panel mogelijkheden om met meer vrijheden te werken in de PPO-leerlijn (zie ook standaard 3). Het panel moedigt de opleiding aan om de effecten van de vernieuwing van het curriculum op de slagingsrendementen goed te blijven monitoren.

Standaard 6

Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De docenten zijn goed gekwalificeerd en vertegenwoordigen met hun kennis, inzet, enthousiasme en trots het kapitaal van de opleiding. Er is ruime vakinhoudelijke, pedagogische en toets-kennis en ervaring aanwezig. De relatie met het werkveld is krachtig. Vanuit de onrustiger voorgaande jaren met managementwisselingen, bevinden de docententeams zich nu in een interbellum. Er is een stapsgewijze ontwikkeling gaande van een vakgericht georganiseerd team en dito invulling van het curriculum, naar een meer integrale benadering van het onderwijs met meer samenwerking tussen docenten van verschillende vakken. Er is sprake van een innovatieve cultuur, waar docenten hun professionele ruimte inzetten voor de vernieuwing van het onderwijs. Tegelijkertijd zoekt men naar meer efficiëntie in de onderwijsprocessen. Daar is nog winst te behalen, ook in duidelijker en meer 'to the point' (minder omslachtige) sturing, ook naar studenten. De informele manier van professionalisering is krachtig. Wel zijn er centraal gestuurde ontwikkelingen nodig op het gebied van ict-kennis en -gebruik in het onderwijs en qua bijstelling van het formeel beschreven personeelsbeleidsplan.

Onderbouwing

Het onderwijs van de opleiding wordt verzorgd door een team van circa zestig docenten met een totaalomvang van circa 50 fte. Uit het docentenoverzicht constateert het panel dat het team relatief hoog is opgeleid (82% minimaal masteropgeleid) en beschikt over de benodigde vakinhoudelijke en vakdidactische expertise. Ook is er ruime ervaring in het primair onderwijs. De vakinhoudelijke expertise wordt in de Nationale Studenten Enquête hoog gewaardeerd (scores rond 4,2 op een vijfpuntsschaal). De relatie met het werkveld is krachtig georganiseerd via de stagebegeleiding en het samen opleiden netwerk. Vrijwel alle lessen worden verzorgd in het Nederlands, dat de docenten goed beheersen. Alleen lessen van de internationale minor en de cursus Cambridge Engels worden in het Engels verzorgd.

Het docententeam is bezig vorm te geven aan de organisatiewijzigingen en de bijbehorende cultuurveranderingen. Daarbij zijn de faseteams verantwoordelijk voor de doorontwikkeling en samenhang in het curriculum. Er is een stapsgewijze ontwikkeling zichtbaar van een vakgericht team naar meer integrale ontwikkeling van het onderwijs met meer samenwerking binnen de teams. De voltijdvariant telt twee faseteams: faseteam funderend voor de studie jaren 1 en 2 en faseteam profilerend voor de studie jaren 3 en 4. De deeltijdvariant heeft een eigen faseteam voor de verzorging van het hele deeltijdprogramma.

Het panel is van mening dat de docenten met hun kennis, inzet en enthousiasme, het kapitaal van de opleiding vormen. De opleiding is bezig om stappen te zetten om de interne processen meer LEAN in te richten. Vooralsnog geeft dit enthousiasme en worden veel initiatieven uit het team omarmd; misschien wel te veel. Het panel ziet als het ware een situatie waar '100 bloemen mogen bloeien' en docenten veel professionele ruimte krijgen om dat op te zetten. Het is aan de faseteams om daar de parels uit te oogsten en verder te cultiveren. Een aandachtspunt is het kanaliseren van de vele initiatieven die ontstaan ('100 bloemen bloeien'). Het panel adviseert

daar in de kwaliteitszorgcyclus aandacht voor te houden om te hoge werkdruk te voorkomen, ook al is die afkomstig vanuit het enthousiasme onder de docenten zelf.

Het panel is van mening dat met gerichte toepassing van leanmethodieken nog de nodige winst is te behalen in efficiëntere processen en er tegelijkertijd meer duidelijkheid kan worden ingebouwd in de processen en documenten om studenten aan te sturen. Het panel adviseert het docententeam om meer aandacht en uitwerking te geven aan het handelen volgens het HILL-model (zie ook standaard 4) en het uitdragen van 'teach as you preach'.

De opleiding houdt de kwaliteit van het docententeam hoog via werving van masteropgeleide nieuwe docenten en door gerichte scholing/professionalisering van zittende docenten. In de laatste jaren zijn twee docenten gestart met een promotietraject. Er is geïnvesteerd in BKE- en SKE-scholing, met als resultaat dat 65% van de docenten BKE-geschoold is, 20% nog bezig is en 5% SKE-geschoold is (met name de examencommissieleden). Naast formeel, is er ook een sterke inzet op informele manieren van professionaliseren via collegiaal leren, coaching on the job, intervisie, supervisie en deelname aan congressen en conferenties. Het team zet in op gezamenlijke en informele professionalisering op het gebied van toetsing en PPO.

Het panel vindt de aandacht voor professionalisering krachtig. Wel signaleert het panel dat er meer aandacht nodig is voor de rol en het gebruik van ict in onderwijs en voor de vraag welke digitale kennis en vaardigheden wenselijk zijn bij docenten en studenten. De opleiding is op zoek naar een coördinator ict in onderwijs. KPZ zette daar al op in vanuit het Radiant Versnellingsplan. Dit is verder versneld door de coronapandemie en de noodzaak om snel om te schakelen naar online en hybride manieren van onderwijs geven.

Een aandachtspunt is het personeelsbeleidsplan. Dat stamt uit 2014 en verdient een update die past bij de huidige situatie.

Standaard 7

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De algemene onderwijsvoorzieningen zijn zeker toereikend om het onderwijs goed te verzorgen. Aandachtspunt ligt bij de beschikbaarheid en het gebruik van ict-middelen en een daarbij passende visie.

Onderbouwing

De opleiding is gehuisvest in een hoofdgebouw met traditionele uitstraling, met daarbij nieuwbouw met een open en uitnodigend karakter en een diversiteit aan onderwijsruimten. De hogeschool beschikt over een aula, een kennislandschap (inclusief mediatheek), een gymzaal, een collegezaal, twee vergader- en trainingsruimtes, drie ontmoetingsruimtes, ruim voldoende onderwijslokalen en studieruimten en werkruimtes voor medewerkers. Voor praktijklessen zijn er specifieke ruimten, onder andere voor schrijfonderwijs, beeldende vakken, drama, muziek, wereldoriëntatie en techniek. Voor digitale toetsing zijn er drie ruimtes die flexibel zijn in te richten. Verder zijn er veel 'stille' studieplekken verspreid over verschillende delen van het gebouw. Qua veiligheid van de werk- en leeromgeving wordt de hogeschool zeer positief beoordeeld door studenten en personeel. Het panel vindt het positief dat tijdens de coronapandemie studenten op aanvraag de mogelijkheid kregen om op de school te kunnen studeren. Daar is veel gebruik van gemaakt.

Het panel is van mening dat de voorzieningen toereikend zijn. Aandachtspunt ligt bij ict-voorzieningen. Er zijn voldoende werkplekken met pc's en ook andere digitale middelen zijn aanwezig. De infrastructuur is vaak wel aanwezig, maar het panel mist een visie over hoe men het wil gebruiken en hoe dit in het eigen onderwijs wordt ingezet. In plannen van de hogeschool wordt hier aan gerefereerd. Een concretere uitwerking is gewenst, ook in het kader van de doorvoering van het blended leren.

Standaard 8

Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De processen en rollen zijn goed ingericht en passend voor de persoonlijke benadering in de studiebegeleiding. Studenten voelen zich gezien en gehoord en kunnen goed terecht bij docenten en tutores. Ook in de stages en bij het werkplekleren wordt de begeleiding goed georganiseerd en afgestemd met de opleiding. De informatievoorziening naar studenten via de online portal Mijn Semester is duidelijk en kan ook volgens studenten 'leaner' en tijdiger worden aangeleverd.

Onderbouwing

Begeleiding

De studiebegeleiding is gericht op de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de student en krijgt vorm vanuit de drie leerlijnen. Vanuit de PPO-lijn heeft de studieloopbaanbegeleider (ook wel tutor genoemd) een coachende rol. De tutor volgt de studievoortgang en treedt in jaar 3 en 4 meer op als intervisor, waarbij de studenten meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor hun ontwikkeling. Begeleiding binnenschools vindt plaats in kleine studie-, tutor- en leergroepen om een persoonlijke karakter te creëren. Daar is ruimte voor de dialoog en het collectieve leerproces. Studenten leren zo van elkaar en vanuit verschillende perspectieven.

Binnen de KV-lijn begeleiden docenten het ontwikkelen van de bekwaamheden en het behalen van de leerresultaten. In de PRAK-lijn is de begeleiding door de schoolopleider en de instituutopleider gericht op reflectie op en toepassing van bekwaamheden in de (stage)beroepspraktijk. Studenten worden minimaal twee keer per jaar in de praktijk bezocht door een instituutopleider, die daarbij ook let op het welbevinden van de student en de geschiktheid van de praktijkleerplek.

Uit de gesprekken met docenten, studenten en schoolopleiders constateert het panel dat de begeleiding als persoonlijk en goed wordt gewaardeerd. In de NSE-2021 blijkt dit ook uit positieve scores: 3,9 voor de voltijd en 3,6 voor de deeltijd. Er zijn korte lijnen en docenten en tutores zijn goed toegankelijk. Ook tijdens het werkplekleren wordt de begeleiding en de afstemming tussen school en werkplek positief gewaardeerd.

Naast de reguliere begeleiding is er ook specifieke begeleiding binnen en buiten de school voor studenten met specifieke zorgbehoeften of omstandigheden, via een zorgteam, decaan, een studentpastor of via verwijzing naar eerstelijns zorg. De hogeschool werkt aan een protocol 'Studeren met een functiebeperking'. Tijdens de coronapandemie is veel gebruik gemaakt van de extra begeleiding en waren de lijnen tussen reguliere begeleiders en het zorgteam kort.

Een aandachtspunt is het gebruik van eenduidige benaming van begeleidingsrollen, zoals landelijk is afgesproken. In gesprekken en documentatie werden nog andere benamingen gebruikt voor schoolopleider en instituutopleider.

Informatievoorziening

Het panel is na een demonstratie van de digitale portal 'Mijn Semester' positief over de wijze waarop daar informatie is te vinden per studiefase en per module. De beschrijvingen volgen een vast format per 'informatietegel', wat prettig werkt voor studenten. Per module is informatie beschikbaar over: de leerdoelen, de verantwoording ten opzichte van de leerresultaten, de toets- en stageopdrachten, de studiebelasting, de beoordeling, de gebruikte literatuur en het studiemateriaal. Volgens studenten is er enige aandacht nodig voor het tijdig aanleveren van informatie. Uit gesprekken blijkt dat de studenten via de korte lijnen naar docenten, ook via meer informele wegen snel de benodigde informatie kunnen ophalen. De opleiding signaleert zelf dat dat het gevaar van subjectiviteit en 'ruis' geeft. Door meer planmatig te gaan werken, wil de opleiding de objectiviteit van de informatievoorziening versterken. Het panel adviseert daarbij ook goed te kijken naar de hoeveelheid informatie en de mogelijkheden om meer 'lean' te werken en studenten meer vrijheden te geven.

Standaard 9

Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding werkt met kort-cyclische kwaliteitsmonitoring, waarbij in direct gesprek met studenten, docenten en het werkveld wordt gewerkt aan continue verbetering van de onderwijskwaliteit. Het is een kracht dat dit dicht bij de onderwijsteams wordt belegd en daarmee draagvlak heeft. Er is duidelijk een goede kwaliteitscultuur. Het kanaliseren van de vele vernieuwingen vergt aandacht. Het kwaliteitsbeleidsplan verdient een actualiseringsslag.

Onderbouwing

Hogeschool KPZ hanteert een kwaliteitszorgsysteem dat niet top-down wordt aangestuurd, maar uitgaat van het systematisch werken aan resultaten en verbeteren van interne en externe processen, zowel inhoudelijk als organisatorisch, met het motto: 'de goede dingen doen en die dingen goed doen'. Dit wordt toegepast op student-, op docent- en op managementniveau en in de samenwerking met externe ketenpartners. Daarbij wordt gekoerst op metingen van de tevredenheid over de geleverde kwaliteit. Dit gebeurt voor een groot deel via de meer informele kanalen, via reguliere onderwijscontacten en gesprekken. De formele evaluaties volgen een vierjarige Plan-Do-Check-Act-cyclus op instituutsniveau, met een vertaling naar opleidingsniveau via jaarplannen die voortbouwen op de *Strategische Koers 2021-2025*. De examencommissie heeft een specifieke rol in de kwaliteitsbewaking. De examencommissie toetst periodiek het eindniveau, en stuurt aan op kwalitatief goede toetsing en gekwalificeerde examinatoren (zie standaard 10). De examencommissie werkt daarbij met een vaste borgingsagenda en spreekt geregeld met het opleidingsmanagement. Het werkveld wordt betrokken bij kwaliteitszorg via reguliere overlegstructuren, bijvoorbeeld in het kader van samen opleiden, en via tweejaarlijks werkveldtevredenheidsonderzoek. Voor specifieke activiteiten worden ook klankbordgroepen ingericht, bijvoorbeeld de adviesraad die is betrokken bij de ontwikkeling van de deeltijdopleiding.

Het panel herkent bovenstaande tijdens het visitatiebezoek en vindt het sterk dat de opleiding de kwaliteitszorg dicht op de uitvoering organiseert door direct overleg en diepte-interviews met studenten en medewerkers. Daarbij wordt gesproken over uitkomsten van standaardevaluaties als de Nationale Studenten Enquête of medewerkerstevredenheidsonderzoeken of uitkomsten van Evalytics, het systeem voor periodieke interne studentevaluaties. Ook zijn veel docenten gewend om aan het einde van een module mondeling te evalueren met studenten en wordt de input van de opleidingscommissie gebruikt. Dit alles creëert draagvlak en betrokkenheid en past bij de wens van de opleiding om te werken met kort cyclische verbeteringen. Met het project Slim & Lerend wordt het eigenaarschap voor kwaliteitsverbetering binnen de teams versterkt volgens lean-methodieken.

Het panel ziet een breed gedragen kwaliteitscultuur vanuit een intrinsieke motivatie bij docenten om goed onderwijs te verzorgen. Een goed voorbeeld is het gesprek dat de opleiding intern en extern voert over de ontwikkeling van onderzoekend vermogen bij studenten en de relevantie daarvan in de praktijk. Dit wordt ook gevoed vanuit de observaties van de examencommissie. Het

panel ziet dat de teams doorgevoerde veranderingen in modules ook monitoren en daarmee invulling geven aan de Check- en Act-fasen.

Een eerste aandachtspunt is de deelname van deeltijdstudenten in de opleidingscommissie om ook daar gerichte informatie te verkrijgen over de ervaren onderwijskwaliteit. Een tweede aandachtspunt is het bijstellen van het kwaliteitsbeleidsplan dat uit 2014 dateert en geen recht doet aan de huidige kort-cyclische verbetertrajecten.

Standaard 10 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding organiseert de toetsing volgens de hogeschoolkaders. Het toetsstelsel is helder beschreven. De opleiding hanteert een variatie aan toetsvormen, waarbij er veel kleinere kennistoetsen zijn in de funderende fase en meer overstijgende omvangrijkere toetsen in het derde en vierde jaar. De opleiding werkt aan de invoering van meer formatieve toetsing, waarbij wordt voortgebouwd op de ervaringen die zijn opgedaan in de deeltijdvariant. Dit biedt meer mogelijkheden voor studenten om aan te sluiten bij de eigen kwaliteiten. De transformatie naar meer formatieve toetsing wordt gesteund met meer intercollegiale feedback onder docenten bij het opstellen van toetsen en bij het vragen om feedback op de toetskwaliteit.

De validiteit en betrouwbaarheid zijn bij de toetsing op orde. De transparantie kan naar studenten worden versterkt met een duidelijker toetsvoorblad.

De examencommissie en de toetscommissie handelen proactief en geven goed invulling aan hun taken en rollen. Docenten staan vanuit een positieve kwaliteitscultuur open voor feedback van studenten en het werkveld en hanteren korte cycli om verbeteringen snel door te voeren.

Onderbouwing

Toetsstelsel/of -beleid

De opleiding werkt met het *Toetskader 2021* van de Hogeschool KPZ en met de werkprocessen rondom toetsing zoals beschreven in het *Handboek Toetsing (2017)*. Uitgangspunten bij de toetsing zijn: a. de summatieve en formatieve functie van toetsing, b. het cyclische proces, c. participatieve vormgeving van toetsing. De toetskaders volgen de opbouw van de toetscyclus (Vereniging Hogescholen, 2013) en de kwaliteitseisen rond validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Het panel vindt de kaders helder, waarbij er gericht aandacht wordt gegeven aan de betrouwbaarheid, de validiteit en de transparantie van de toetsing.

In de faseteams wordt de variatie aan toetsvormen en toetsuitvoering bewaakt, conform wat afgesproken is in het toetsprogramma. Daarin is afgestemd dat de variatie in toetsvormen past bij de te behalen bekwaamheidseisen, zeker in de stage- en de afstudeerfase. Het panel constateert dat dit vorm krijgt via de toetsmatrijzen die bij de meeste toetsen, die het panel gezien heeft, beschikbaar zijn. Studenten worden getoetst op verschillende momenten, met verschillende toetsvormen en in verschillende contexten, om een valide beoordeling te kunnen doen. De transparantie van de toetsing krijgt vorm via de beschikbare programmaoverzichten met vermelding van de toetsing en via het totale toetsprogramma. Studenten melden dat zij de toetscriteria altijd kunnen inzien via de digitale systemen. Bij praktijktoetsing levert de schoolopleider input aan de instituutopleider die formeel examiner is.

Het panel constateert dat de opleiding een transitie is gestart naar meer formatief toetsen, waarbij het leerproces van de student centraal staat. Daarbij wordt meer gebruik gemaakt van peerfeedback, feedup en feedforward. Bij de deeltijdvariant heeft men daar al mee gewerkt en de doorvertaling in de voltijdvariant moet vorm krijgen in de komende jaren. De teams worden

getraind in het gebruik van gezamenlijke taal en kaders bij de formatieve toetsing. De meerwaarde van het formatief toetsen is niet altijd duidelijk bij studenten. Bij een proef met tussentijds formatief toetsen bij het vak Aardrijkskunde bleek dat het nuttig was voor studenten om deel te nemen aan een vrijwillige formatieve toets. Het leverde de studenten informatie over hun vordering en beheersing van de lesstof. Het doel kan duidelijker worden gecommuniceerd naar studenten.

Toetsuitvoering

Het panel heeft tijdens de visitatie een selectie van toetsmateriaal bekeken uit verschillende vakken en met lage en hoge beoordelingen. De opleiding kan, volgens het panel, de transparantie van de toets versterken door op het toetsvoorblad beter te duiden welke toets het betreft en welke voorwaarden gelden.

Het panel ziet in het toetsmateriaal een rijke variatie aan toetsvormen en veel toetsmomenten in de KV-lijn, met name in de eerste twee studie jaren waar de kennisbasis wordt getoetst. In latere studie jaren zijn er minder, maar wel omvangrijkere vakoverstijgende toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat het faseteam funderend met de pedagogiek docenten staat te popelen om de toetsdruk aan te pakken met meer praktijkgerichte toetsing en meer formatief evalueren. In het tweede studiejaar starten een paar initiatieven voor bundeling van toetsen. In 2022 wordt dit verder doorgezet. Studenten geven aan dat zij ook meer ruimte krijgen om bij opdrachten en toetsen een eigen invulling aan te brengen, bijvoorbeeld door zelf vier van zes probleemstellingen te kiezen en uit te werken. Daarmee kunnen studenten aansluiten bij eigen interesses en kwaliteiten en ook vaker een creatieve invulling geven aan de vorm van beroepsproducten. Aandachtspunt is de aansluiting van de beoordelingsformulieren bij een ruimere opzet van de toetsing en eenduidige hantering door de examinatoren. Kalibratie tussen examinatoren speelt daarbij een belangrijke rol en zal nadrukkelijker geagendeerd worden in de komende jaren.

Bij de toetsing van de PRAK-lijn heeft de instituutsbegeleider de rol van examinerator en bouwt de beoordeling voort op de input van de schoolopleiders en vaak ook op de reflectie van de student.

Uit NSE-evaluaties blijkt dat studenten verbetering wensen gericht op de aansluiting tussen de toets en de inhoud van de lesstof en op de bruikbaarheid van feedback. Via Ealytics module-evaluaties wordt ook per module de toetskwaliteit geëvalueerd. Uit gesprekken blijkt dat docenten open staan voor feedback en gericht aanpassingen doorvoeren.

Als gevolg van de coronapandemie liep de toetsdruk voor studenten op in het voorgaande jaar. Het doorschuiven van toetsmomenten knelde met de periode waarin studenten normaliter solliciteren naar hun vierdejaars wpo-stage. Hiervoor zijn gericht oplossingen gezocht. Voor opdrachten en verslagen is er bijvoorbeeld een extra inlevermoment ingepland. In het gesprek met leden van de opleidingscommissie en de examencommissie blijkt dat ook voor toetsen er een extra toetsperiode wordt ingepland in november om te lang uitstel van herkansingen te voorkomen.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het panel concludeert uit gesprekken en uit documentatie dat de opleiding goed oog heeft voor de bewaking van de toetskwaliteit. De toetsdocumenten leveren de algemene kaders. Op opleidingsniveau zijn een proactieve examencommissie en van daaruit gedelegeerde toetscommissie actief. Er zijn structurele schriftelijke evaluaties en docenten evalueren hun onderwijs ook zelf mondeling. Het panel vindt het waardevol dat bij de borging de kracht van de dialoog wordt gezocht, via gesprekken met studentvertegenwoordiging en klankbordgroepen uit

het werkveld. De evaluaties leveren veel input die in kort-cyclische verbeterlagen worden opgepakt.

De examencommissie, inclusief een extern lid van een andere hogeschool, is aangesteld door het college van bestuur en voert haar taken onafhankelijk uit. De commissie werkt met een jaarlijkse borgingsagenda gebaseerd op de kerntaken, conform het rapport Versterking Examencommissies Hoger Onderwijs (2015) en de kwaliteitspiramide eigentijds toetsen en beoordelen (2011). De examencommissie bewaakt de kwaliteit van de toetsing via de richtlijnen voor toetsing en beoordeling, met specifieke aandacht voor het afstudeerprogramma en het bereikte eindniveau. Het panel vindt het positief dat de examencommissie zelf proactief jaarlijks een steekproef afstudeerwerken trekt en de kwaliteit en het niveau daarvan beoordeelt. De examencommissie let daarbij ook op de validiteit en betrouwbaarheid en trekt scherpe conclusies zo blijkt uit de notulen en jaarverslagen. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot betere afstemming van de PPO-beoordelingscriteria op de te bereiken bekwaamheidseisen en aanpassing van het beoordelingsformulier. De examencommissie checkt ook of verbeteringen daadwerkelijk worden doorgevoerd, waarmee de PDCA-cyclus goed wordt doorlopen.

De examencommissie constateert dat docenten elkaar meer kunnen aanspreken op toetskwaliteit. Uit gesprekken blijkt dat ook daar een transitie bezig is en er mooie initiatieven in de vakoverstijgende moduleteams zijn, met overleg tussen docenten uit verschillende vakgebieden. Het panel vindt het zeer positief dat de examencommissie in dialoog met de docenten een centrale bewakende rol pakt. De examencommissie houdt vast aan de centrale toetsdoelen en bekwaamheidseisen en geeft docenten de professionele ruimte om creatiever om te gaan met de opzet en vorm van de toetsing. In de voorgaande twee jaar is er vanuit eenzelfde benadering veel aandacht uitgegaan naar de mogelijkheden tot aanpassing van de toetsing vanwege de coronacrisis.

Ook de toetscommissie staat proactief in haar rol en acties. De toetscommissie bewaakt de kwaliteit van het toetsprogramma en de toetscyclus. In voorgaande jaren is men gaan werken met een borgingsagenda om een goede spreiding over het hele toetsprogramma te garanderen. In 2019-2020 zijn alle toetsen van het tweede semester van het derde leerjaar gescreend en zijn met de examinatoren feedbackgesprekken gehouden. Waar voorheen toetsen meestal achteraf werden gecheckt, is er nu meer sprake van vooraf controle. Er is een meer open cultuur ontstaan waarbij docenten zelf om feedback vragen over de toetskwaliteit. De toetscommissie heeft ook betere facilitering gekregen voor de uit te voeren taken.

Bij de borging van de toetskwaliteit wordt de betrouwbaarheid geborgd door toetsen altijd met meerdere docenten te ontwerpen en de docenten te scholen middels Basis Kwalificatie Examinering (BKE) en de S(enior)KE. De toetscommissie heeft een expertrol en geeft waar nodig feedback aan examinatoren over nieuw opgestelde toetsen. Bij toetsvormen met een meer open karakter (open vragen, presentaties) wordt na afname van de toets door docenten gekalibreerd om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te versterken en verbeterpunten van de toets te inventariseren.

In de afstudeerfase wordt bij toetsingen op eindniveau het vierogenprincipe toegepast door bij iedere afstudeeropdracht (zie standaard 11) door verschillende sets van examinatoren te betrekken. Bij de PRAK-lijn wordt de stage-/werkplekmentor betrokken bij het meesterschapsgesprek. Jaarlijks zijn er kalibratiesessies tussen beoordelaars van de afstudeeropdrachten om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te waarborgen. Het

afstudeerprogramma wordt jaarlijks kwalitatief geëvalueerd op student- en op docentniveau. Het valt het panel op dat in de beoordeling van de afstudeerwerken uitgebreide toelichting wordt gegeven bij de beoordeling op onderdelen. Dit geeft studenten sturing voor hun verdere professionele ontwikkeling.

Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opzet van de afstudeerfase is helder en doordacht. De drie eindwerken zijn een goede afsluiting van de drie leerlijnen. Daarmee worden studenten over de volle breedte van de bekwaamheidseisen getoetst. Dit is terug te zien in de geselecteerde afstudeerdossiers. De praktijkonderzoeken zijn gericht op innovatie en toepassing in de praktijk. Het panel pleit voor ruimere kaders voor het praktijkonderzoek, bijvoorbeeld door andere onderzoeksmethodes als case study of evaluatief onderzoek toe te staan. Aandachtspunten liggen bij de vaak kwantitatieve verwerking van de meestal kwalitatieve gegevens en enige beperking voor de omvang van werkstukken om het werkbaar te houden voor studenten en examinatoren. De afgestudeerden functioneren goed in het werkveld. Volgens het werkveld zijn ze toekomstbestendig opgeleid, kritisch meedenkend, reflectief, goede teamleden en kunnen ze een mooie rol spelen in basisscholen en het leren van kinderen.

Onderbouwing

Opzet afstudeerfase

In voorgaande jaren is de afstudeerfase versterkt en is, mede naar aanleiding van een Radiant-midterm audit, het aantal afstudeerwerken teruggebracht van acht naar drie, met betere samenhang tussen de opdrachten en koppeling aan de bekwaamheidseisen. Dit heeft ertoe geleid dat in de voltijd/deeltijd-afstudeerfase iedere programmaliijn wordt afgesloten met een afstudeeropdracht (in totaal 20 EC):

- De PPO-lijn sluit af met een presentatie waar de student reflecteert op de ontwikkeling van de persoonlijke en professionele identiteit;
- De KV-lijn sluit af met een innovatief ontwerpgericht praktijkonderzoek;
- De PRAK-lijn sluit af met een meesterschapsgesprek over het functioneren tijdens de laatste werkplek stage op de opleidingsschool.

Met deze opzet worden studenten uitgedaagd onderwijs te ontwerpen, uit te voeren en te evalueren in de context van de opleidingsschool en de gekozen leeftijdsgroep. Studenten leggen eigen accenten door naar specifieke opleidingsplaatsen te solliciteren.

De deeltijd-verkort afstudeerfase omvat een bachelorthesis (praktijkgericht ontwerponderzoek), een essay ZEE (Zingeving, Ethiek en Esthetiek) en een meesterschapsgesprek ('20-'21) of een demonstratieportfolio ('19-'20). In totaal omvatte dit 9 EC. De deeltijd en verkorte deeltijdroutes zijn in voorgaande jaren vernieuwd. Dat betekent dat per 2021-2022 de verkorte deeltijd hetzelfde afstudeerprogramma zal volgen als de deeltijdopleiding (20 EC).

Het panel ziet een aantal positieve ontwikkelingen in de afstudeerfase. Bijvoorbeeld het werken van de afstudeerders in tutorgroepen, waar ze begeleiding ontvangen en vooral ook veel met en van elkaar leren. Dit werkt motiverend.

Een tweede voorbeeld is de sterkere binding van het afstuderen aan het werkveld. Het praktijkonderzoek is nu ook gericht op de implementatie van een innovatie en de waardering

vanuit het werkveld voor deze innovatie wordt meegenomen in de beoordeling. In de coronapandemieperiode was het laatste niet altijd haalbaar voor alle studenten. Het panel signaleert dat examinatoren de implementatie en evaluatie nog niet eenduidig plaatsen in de beoordeling. De opleiding erkent dat en geeft aan dat dat aandacht krijgt bij de kalibratie tussen examinatoren.

Het panel vindt het positief dat de afstudeerders nu een bredere thematiek kunnen kiezen dan alleen taal of rekenen. Dit maakt dat het vakgebied en de thematiek beter kan passen bij de passie en kwaliteiten van de student en de ontwikkelvragen in de werkplekleeromgeving. Bij het praktijkonderzoek kunnen studenten het tweede deel gericht op de uitwerking en conclusies ook in een presentatievorm laten beoordelen, in plaats van alleen op het geschreven verslag. Ook deze vormvrijheid werkt stimulerend, zeker voor studenten die minder sterk zijn in schrijfwerk.

Aandacht vraagt het panel voor de verplichte keuze van ontwerpgericht onderzoek. Het panel ziet ook mogelijkheden voor het hanteren van andere onderzoeksmethoden, zoals een case study of evaluatief onderzoek. Vanuit het gesprek met werkveldvertegenwoordigers wordt aandacht gevraagd voor het juist leren analyseren van verkregen gegevens en de vertaling van onderzoeksgegevens naar het eigen handelen in de beroepspraktijk. Het panel ziet dit ook als aandachtspunt in de steekproef eindwerken (zie hieronder) en gaat er vanuit dat toekomstige studentcohorten die de volledige onderzoeksleerlijn hebben doorlopen daar beter op voorbereid zullen worden.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft een selectie van vijftien afstudeerdossiers opgevraagd uit de laatste twee afstudeerjaren. De selectie houdt rekening met de verdeling qua becijfering en de ratio in voltijd- en deeltijdstudenten en de studieroutes. Het betrof acht voltijd, drie deeltijd en vier deeltijdverkort afstudeerdossiers. Het panel is overtuigd van de kwaliteit van de eindwerken en daarmee van de verworven eindkwalificaties. Studenten worden met de drie eindwerken over de volle breedte van de bekwaamheidseisen getoetst. De afstudeerproducten zijn relevant, en ingestoken vanuit vakdidactische of pedagogische thema's. Het panel kan zich in het algemeen vinden in de gegeven beoordelingen.

Het panel heeft een mooie mix aan afstudeerwerken gezien met onderwerpen die passen bij de beroepspraktijk en met aandacht voor innovatie en implementatie in de eigen werkcontext. Veel werkstukken, met name de praktijkonderzoeken, zijn duidelijk gericht op het handelen in de praktijk en bieden daarmee vaak directe meerwaarde voor het werkveld.

Het PPO-werkstuk is een beschouwende afronding van de ZEE-lijn, waarin de student een kritische beroepssituatie uit de stage/werkpraktijk uitdiept (bijvoorbeeld autisme in de klas), koppelt aan een kunstvorm en daarop reflecteert in het kader van de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit. Bij de PPO-werkstukken valt op dat er grote verschillen zijn in omvang. Het panel adviseert enige beperking op te leggen om het werkbaar te houden voor studenten en docenten.

De KV-lijn wordt afgesloten met een ontwerpgericht praktijkonderzoek. Studenten onderzoeken een vraag/probleem in de stage-/opleidingsschool en werken dat uit tot een innovatieve aanpak voor de eigen school. De theses zijn vaak omvangrijk, mede doordat studenten in het theoretisch kader vaak een samenvatting van de gehanteerde bronnen schrijven. Het panel is van mening dat studenten meer kunnen worden aangestuurd op korter en krachtiger schrijven met focus op

de theorieën, vergelijking van bronnen en de eigen meningsvorming. Docenten geven aan dat dit in de onderzoeksleerlijn wordt geoefend in de laatste opdracht van het derde jaar met het schrijven van een paper. De afstudeerders van wie het werk was geselecteerd hebben niet of niet volledig de onderzoekslijn doorlopen en zijn daar nog minder in getraind. Het panel adviseert de opleiding kritisch te reflecteren op de omvang van de werkstukken, de rol van de theorie/bronnengebruik en het effect hiervan op de becijfering.

Het panel heeft interessante onderwerpen gezien bij de thesis, bijvoorbeeld: het ontwikkelen van spellingsbewustzijn, het effect van bewegend leren bij rekenonderwijs, het houden van ouder-kind gesprekken, de bevordering van de fijne motoriek bij kleuters, passend onderwijs voor meerbegaafde leerlingen en het kritisch denken/factchecken in onderwijs. Het zijn veelal kwalitatieve onderzoeken. Het valt op dat de verkregen resultaten vaak kwantitatief worden gepresenteerd, ook bij kleine doelgroepen en populaties, wat niet altijd goed past. Docenten erkennen dat de kwalitatieve verwerking van resultaten meer aandacht mag krijgen in de onderzoekslijn.

Positief is dat de theses vaak leiden tot een gerichte aanpak/innovatie in de scholen. De begeleiders op de scholen zien de meerwaarde van de afstudeeronderzoeken. Dat studenten nu breder een onderwerp mogen kiezen, breder dan rekenen en taal, bevordert de waarde van de onderzoeken voor de schoolpraktijk.

De PRAK-lijn wordt afgesloten met een meesterschapsgesprek op basis van een reflectie op een aantal kritische beroepssituaties, de studenteigen visie op onderwijs en ontwikkeling naar startbekwame leerkracht. Het panel heeft video-opnames van de meesterschapsgesprekken ingezien. Het panel vindt de beoordelingen passend. Ook hier vindt het panel dat studenten veel schrijfwerk moeten leveren in portfolio, verslagen en invullijsten bekwaamheidseisen. Dit vergt veel voorbereiding van studenten en beoordelaars.

In de afsluitende meesterschapsgesprekken ziet het panel mooie compilaties van opgedane kennis en vaardigheden, die vervolgens in de praktijk zijn gebruikt. De professionele taal waarin studenten daarop reflecteren, toont aan dat ze zich die kennis en vaardigheden ook eigen hebben gemaakt.

Functioneren afgestudeerden

KPZ volgt de tevredenheid van het werkveld over de kwaliteit van studenten en afgestudeerden. Uit een werkveldtevredenheidsonderzoek (2021) blijkt dat driekwart van de bevroegden tevreden is over de kwaliteit van het samen opleiden. Ook via de reguliere contacten met schoolopleiders en mentoren van stage- en opleidingsscholen en via werkveldactiviteiten wordt informatie ingewonnen over het functioneren van afgestudeerden. Daaruit blijkt algehele tevredenheid over de startbekwaamheid als leerkracht. De identiteit van de startbekwame leraar en de kritisch onderzoekende houding worden zeer gewaardeerd. De afgestudeerden functioneren goed in het werkveld. Volgens werkveldvertegenwoordigers zijn ze toekomstbestendig opgeleid, kritisch meedenkend, reflectief, goede teamleden en kunnen ze een mooie rol spelen in basisscholen en het leren van kinderen.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

	Voltijd	Deeltijd, inclusief verkorte deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Oriëntatie</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Inhoud</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Leeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 6 Personeel</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 7 Voorzieningen</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 8 Begeleiding</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 9 Kwaliteitszorg</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 10 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs van Hogeschool KPZ als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de volgende aanbevelingen in het kader van het ontwikkelgericht auditen en ondersteunend aan de verdere ontwikkeling van de opleiding:

Standaard 1 en 2

- Geef meer duiding aan het 'interprofessioneel werken', zodat het ook voor studenten meer herkenbaar wordt in het onderwijsprogramma en daarmee ook meer hanteerbaar in praktijkleersituaties.
- Presenteer de onderzoekslijn duidelijker naar studenten, zodat zij zich nog bewuster kunnen ontwikkelen in onderzoeksvaardigheden en de onderzoekende houding.

Standaard 3 tot en met 8

- Geef meer aandacht aan de rol van ict in het onderwijs. Sluit daarbij aan op de ict-methoden en -werkwijzen in de basisscholen. Bepaal ook welke digitale vaardigheden docenten en studenten moeten beheersen en op welke manier zij deze kennis kunnen vergaren.
- Vergroot de differentiatie en variatie in werkvormen in de lessen op de pabo en verstevig de samenhang met name in de eerste jaren van voltijd door middel van verdere integrale ontwikkeling van het onderwijs.
- Werk aan meer open en vakoverstijgende praktijkopdrachten en doelen, zodat studenten meer ruimte ervaren om deze aan te laten sluiten op eigen talenten, interesses en praktijkcontext.
- Houdt aandacht voor de werkdruk van de docenten, onder andere door duidelijke prioritering van activiteiten en initiatieven.
- Houdt aandacht voor 'to the point' en heldere informatie naar studenten.

Standaard 6 en 9

- Houdt aandacht voor het kanaliseren van de vele initiatieven ('100 bloemen bloeien'). Het panel adviseert daar in de kwaliteitszorgcyclus aandacht voor te houden om te hoge werkdruk te voorkomen, ook al is die afkomstig vanuit het enthousiasme onder de docenten zelf.

Standaard 10

- Investeer in de intercollegiale feedback onder docenten/examinatoren, aangezien dit een belangrijke rol heeft bij de professionalisering op de weg naar meer formatieve toetsing.

Standaard 11

- Het panel pleit voor meer vrijheid in en ruime kaders voor afstudeeronderzoek, ten aanzien van bijvoorbeeld methodiek en voor begrenzing van de omvang van afstudeerwerkstukken om het werkbaar te houden voor studenten én examinatoren.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Agenderende audit 9 september 2021

Tijd	Gesprek	Deelnemers
10.00 -10.15	Ontvangst	Panel, Voorzitter CvB, Directeur opleidingen a.i., Opleidingsmanager en Directeur Kennis en - InnovatieCentrum
10.15 – 13.15	Panelvooroverleg Materiaalbestudering Panelvoorbereiding Inclusief lunchtijd	Panel
13,15 – 14.15	Agenderend gesprek, inventarisatie belangrijke thematieken en aandachtspunten voor visitatiebezoek	Panel, Voorzitter CvB, Directeur opleidingen a.i., Opleidingsmanager en Directeur Kennis en - InnovatieCentrum

Visitatiebezoek 23 september 2021

Tijd	Gesprek	Deelnemers
9.30 – 9.40	Dagstart door studenten	Twee studenten voltijd jaar 3, lid MR/OC en docent
9.40 – 10.00	Paneloverleg	
10.00 – 11.00	Docenten	Vijf hogeschooldocenten uit verschillende expertises en faseteams, waaronder voorzitter examencommissie en lid toetscommissie en een alumna
11.00 – 11.15	pauze	
11.15 – 12.15	Studenten	Zes studenten uit studiejaar 2 t/m 4, waaronder twee deeltijdstudenten (regulier en verkort) en twee leden MR/OC
12.15 – 13.00	Lunch	
13.00 – 13.45	Kwaliteitsborging en – cultuur	Vijf docenten, waaronder lid examencommissie en lid toetscommissie en Twee studenten MR/OC
13.45 – 14.00	Pauze	
14.00 – 15.00	Themagesprek Samen Opleiden & Professionaliseren	Drie docenten, waaronder stagecoördinator, instituutsopleider en cursusleider Opleiden in de school Twee werkveldvertegenwoordigers Twee studenten, voltijd 2 en 4
15.00 – 15.15	Pauze	
15.15 – 15.45	Management	Voorzitter CvB, directeur opleidingen a.i., directeur opleidingen per okt 2021, Directeur Kennis- en Innovatiecentrum
15.45 – 16.45	Beoordelingsoverleg panel	
16.45 – 17.00	Terugkoppeling	

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie Bachelor Leraar Basisonderwijs, juli 2021

Digitale link naar 'Mijn Semester'

Overzicht modulecodes en omschrijvingen 2019 en 2020

Onderwijs- en examenregelingen bachelor 2019-2020 en 2020-2021

Overzicht Docenten bachelor

Strategische koers 2021-2025, Ruimte voor eigen kleur

Overzichtslijst afgestudeerden laatste twee afstudeercohorten/jaren\

Flyer afstudeerprogramma

Afstudeerhandleidingen 2019-2020 en 2020-2021, voor ZEE/PPO, Onderzoek en Functioneren in de stage/werkplekieren

Representatieve selectie van gemaakte toetsen met beoordelingsformulieren

Vijftien door het panel geselecteerde afstudeerdossiers uit de afstudeercohorten 2019-2020 en 2020-2021, waarvan acht voltijd, vier deeltijd en vier deeltijd verkort dossiers, naar rato van het aantal studenten en de becijfering

Via linken in digitale versie van de Zelfevaluatie had het panel toegang tot veel achtergronddocumenten, bijvoorbeeld:

-de KPZ Bachelor Bekwaamheidseisen

-verslag midtermaudit KPZ

-Verantwoordingskader deeltijd

-Toetskader 2021

-Strategisch Onderzoeksbeleid 2019-2022

-Rapportage screening betrouwbaarheid toetsing V4PPO

-rapportage examencommissie borging eindniveau afstudeerprogramma

-Promotiebeleid KPZ

-Opleidingskader bachelor 2021

-Onderwijskader

-NSE Factsheet 2021

-Jaarverslag examencommissie 2020

-Handboek toetsing KPZ

-Handboek rayondocenten

-borgingsagenda examencommissie

-stageboek VT 4 semester 7-8